

SLOVENSKI NAROD.

Izidaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Francosko.

Zastopstvo francoskega naroda v poslanski skupščini v Versailu se zdi kakor naša „šivilja Klara, ki kar po noči šiva po dnevi para.“ Dolgo so posvetovali se o ustavnih zakonih, sprejemali osnove od paragrafa do paragrafa, uže je bil ves pošten svet vesel, da se raja na Francoskem sicer močno konservativna ali vendar republika. A glej, ko so francoski zastopniki vse lepo prej z večino sklenili, vrgli so nazadnje vso postavo skupaj v kraj in svoje lastno delo uničili. Kar so prej napisali, izbrisali so kakor z gobo — tabula rasa.

V ustavnih zakonih je eden glavnih postav, katera ustanavlja, da se poleg narodne skupščine založi še druga višja zbornica, senat. Orleansci, ki so prej za Valonov predlog, kateri republiko oficijalno proglašajo, glasovali le iz bojazni pred bonapartisti, ker le-ti vedno v številu napredujejo, hočejo si s senatom še nekaj vrat odprtih ohraniti, skozi katere bi mogel njih kraljevski kandidat princ Aumale morda še kedaj republiko s prestola vreči in sebe nanj posaditi. Zatorej so Orleansci z drugimi konservativci vred za to, da se senatorji nekoliko od predsednika imenujejo, nekoliko pak iz posameznih stanov in razredov posredno volijo, a ne na ravnost iz naroda.

Republikanci so bili proti temu. Njih člen Paskal Duprat je nasvetoval torej, naj

se tudi v senat voli isto tako kakor v zbornico t. j. iz celega naroda, z obnim glasovanjem. Naglašal je, da na Francoskem nij več aristokracije kakor na Angleškem, ter da tudi višje meščanstvo se ne briga za drugo, nego da samo sebe bogati. Zavrnil je tudi one kraljevece-legitimiste, kateri o obnem narodnem glasovalnem pravu nespodobno govore in ga zametajo, da-si so sami na njegovi podlogi voljeni bili. Ves narod naj tudi senatorje voli, ker sicer bode predsednik v svojej službi onim odgovoren, katere bi sam imenoval, kar je menda vendar nepravredno.

Vsled tega Dupratovega predloga, kateri je sicer vseskozi pravičen in zdrav, a za sedaj, ko v francoski skupščini taki konservativni bojazljivci in omahljivci sede kakor so Orleansisti, ki ne vedo kam in kako bi, morda prenapljen. Da bode republikanski stvari škodljiv, izpoznali so tudi najhujši sovražniki republike, legitimisti na skrajni desnici in so ali glasovali zanj, ter tako svoje lastne principe (oni so zoper obno glasovalno pravo) prav po jezuitsko, ali pa so se glasovanja zdržali. Tako je bil Dupratov predlog sprejet.

Vsled tega velik hrum in vrišč v vladnem taborji. Mak-Mahon, predsednik republike, da-si sovražnik republike, videl je, da ako se ta postava potrdi, potem nihče republike ne podere. Takoj drugi dan je pisal po svojem prvem ministru Cisseju

svojim vladnim mamelukom v zbornici: „Po mnenji predsednika republike jemlje glasovanje prejšnjega dneva ustavnim postavam konservativni značaj. Vlada ga torej ne priznava. Maršal-predsednik tedaj smatra za svojo dolžnost, zbornico na to opozoriti, predno ona dalje ide.“ Tako je soldat, ki sedaj stoji na čelu Francoske, narodni skupščini zažugal s kolom in hitro se je toliko mamelukov ustrašilo, da so pri tretjem branji cele postave drugače glasovali, nego prej in svoje lastno delo ovrgli. Sedaj se bode poskušalo posredovati, zlasti oni „strupeni zob“, Dupratov dostavek, izpuliti ustavnim postavam; a nij gotovo če se to posreči. Republikanci, ki so do sedaj „slogi“ za ljubo, mnogo zatajevali svoje prepričanje, groze se, da bodo od slej svoj pravi in lastni pot hodili.

Nevolja republikancev se je tudi precej po tem končnem glasovanju izrazila. Stopil je namreč republikan Brisson na oder in predlagal, naj se skupščina razpusti, ker nij zmožna ustavnih zakonov ustvariti. Njemu so pritrjevali tudi drugi, mej njimi sam Gambetta, ki je ministerstvo ostro obsojal. Nasvet o razpuščenju nij bil sicer sprejet, nego se bode sedaj, kakor omenjeno, na predlog poslancev Waddingtona in Vautraina poskušalo te dni doseči kak posredovalni pot. Kako in koliko se bode to doseglo, ali če se ne bode ničesa doseglo, o tem hočemo bralcem v političnem razgledu dan za

Listek.

Črne oči.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

VI.

(Dalje.)

Starka prileti s strahoma v sobo. Ponuja zdravil, a videvši Leonov blede obraz, debelo skrivno solzo na licu, strmeč pogled — zboji se, postavi pijačo na mizo in odide misleč — s profesorjem morata imeti kaj — in toga žali, da bode v resnici obolel če še nij.

Ko se Leon predrami, zgrabi pijačo in da bi starke ne žalil, izlije jo skozi okno na dvorišče.

Popoldne se opravi ob navadnej uri, ter gre kakor sicer po ulici memo njenega okna.

A kaj je to? Okno je zaprto, samotne cveto rože na njem, nihče jim ne priliva, nihče ne uredjuje, kot sicer.

In njeno črno, goreče oko ne gleda iz nad cvetja na živahno ulico, ne pričakuje samotnega tujca v tujem mestu. Malo dnij in kaka sprememba. Urnih korakov odide Leon naprej, sam ne ve kam. V pisarno

ne, to nij mogoče, kaj mu je delo, dolžnost, ves ta svet, brez nje, brez njene ljubezni, nič, nič!

Pot ga zavije na samoto v gozd, tja kjer ga ne vidi nihče, ne bere nihče obupa v njegovem obrazu mej otožne zelene smreke, ki samevajo kot on, a so srečnejši od njega. Njim se povrne vesela pomlad, ptičji rod, gujezdi zopet v njunih vršičih prepevaje veseleč se v ta goljufivi svet.

Njemu pa — nemu, cvetju stvarjenja, človeku mordani več pomladi — in kdo ve če nij to njegova največji sreča, katere more še pričakovati.

Tukaj misli ob spó Leona ko dirja po samoti. Posled se vsede na sivo skalo, in sloni, da zasvetijo zvezde, da nastane noč, ki pokrije z enakim zagrnlalom vse, srečne, nesrečne, upajoče, obupne, ves ta vesoljni svet. Da, noč, to je najlepši čas večinej zemlje.

VII.

Neko popoldne sedite zopet Amalija in Karlina v svoji sobi pri vezenji. A isto veselje, ista šaljivost, ki ju je sicer vedno spremljala je izginila iz njune družčine.

Amalija poveša zadnje dni vedno otožno

glavo, Karlina pa vidoč njeno tugo, tudi ne more biti vesela.

„Pusti to neprijetno premišljevanje in udaj se ljuba Amalija“, pravi čez nekoliko Karlina s prosečim glasom.

„Kaj hočeš? Oče trdijo svoje in kdo vé če nimajo prav. Meni je sicer Leon tudi bolj povšeči, a pomisli mlad je, kdo vé kake zapreke bi se še stavile, ko bi bili oče tudi zadovoljni z njim. In gospod profesor. Učen čislani mož, če tudi nima iste vnanje lepote, ki tako ne trpi dolgo. Lepo življenje bodeš imela z njim, v časti bodeš in če ostanem jaz sama, potem se preselim k tebi. Kaj ne Amalija, da bode tako?“

Tihota nastane. Amalija sloni zamaknena in ne more odgovoriti besedice. Boječe se oklene potem sestrinega vratu in pravi: „Kako moreš govoriti tako ljuba Karlina, če me ljubiš in ti je moja sreča pri srci.“

Ti meriš sladkost tega življenja po časti, brezskrbnosti, zunanjih razmerah. Vem srečna si, da imaš take lastnosti, tudi jaz bi bila, ko bi mislila tako. A meni je srce prvo, vse drugo je vnanje, nepomenljivo. In za to tudi ne morem, ne smem ubogati očeta, kajti profesorja ljubiti ne morem, ali vsaj v takej meri kakor bi ga morala, ka-

dnevom poročati. Iz vsega pa je previdno kako tudi na Francoskem pošena politična reč s trudom in težavo naprej ide, mnogo-krat pade, a se zopet vzdigne, s kratka: kasna je reja, ta reja narodov, in nehvaležno je dostikrat delo za izboljšanje ljudstvene osode, težak je boj, ali ta boj nam je pravna dolžnost in o končni, če prav pozni zmagi blazih in vzvišenih idej sode ne smemo dvomiti.

V državnem zboru

15. febr. je minister Lasser odgovoril na več interpelacij, mej temi tudi na interpelacije dr. Vošnjaka, grofa Barba in dr. Viteziča.

Dr. Vošnjak je še lani interpeliral ministra, kako je to, da se sme v Avstriji, kjer so vsi avstrijski jeziki po osnovnih državnih postavah enakopravni, župnik kaznovati, kateri matice ali matrikule vodi v slovenskem jeziku in ne v nemškem. (Znano je, da je bil župnik B. Rajč kaznovan s 100 gold. globe.) Minister Lasser kratko odgovori, da nij uzroka odstopiti od nemškega uradovanja. To je avstrijska ravnopravnost pod ustavoverjem.

Na interpelacijo Vitezičovo zaradi zamenjanja hrvatskega uradnega jezika v Primorji, pravi minister Lasser, da sta navedena slučaja posamezna, (mi svojo glavo zastavimo, da to nij res) torej nič ne pomenita.

Na interpelacijo grofa Barba zavoljo breztačnega obnašanja Vestenekovega pri razdeljevanju podpore Dolenjcem, odgovarja minister Lasser — izogiba se stvari, — da se je razdeljevanje v redu vršilo in da volilna svoboda nij bila omejevana. — Ali tega tudi nihče interpeliral nij. Proti razdelitvi se nij nihče pritožil, volitve so bile pa že proč. Pritoževalo se je le proti breztačnosti politično mladoletnega c. kr. komisarja Vesteneka, ki je porabil razdeljevanje te državne miloščine za moralno volitveno

teroriziranje. Lasser se je ognil vprašanju, ali vlada kaj stori proti takim uradnikom, kateri jo na tak način blamirajo, kajti danes se celo na Nemškem hrani vsaj videz pravičnosti, in če se kak organ pregreši, najmanjša kazen je, da ga prestavijo iz kraja proč, kjer je vlado blamiral.

Potem pride na vrsto dr. Razlagov nasvet, naj se vojaška postava tako spremeni, da se šestdesetleten oče smatra kot pridela nezmožen, torej se njegov edini sin, ali sin ki ga vzdržuje, vojaščine oprostijo in dalje tako, da bodo tudi bogoslovci vojaščine oproščeni in le ob času vojne služili kot vojaški duhovni. On se sklicuje na peticijo moravskih učiteljev, ki za učiteljstvo terjajo ta poboljšek. Tudi duhoven je učitelj. Duhovni v celoti nijso državi in modernemu napredku sovražni. Fanatiki so le posamezni.

Dekan Pflügel, gornje-avstrijski poslanec podpira dr. Razlagov nasvet in pravi, da je pomanjkanje duhovnov vedno večje, ker mnogo kandidatov vojaška postava odvrča. Tudi Vitezič zagovarja Razlagov predlog. Poročevalec Hammer-Purgstall pa pravi, da sodboda le v tem obstoji, če so pred postavo vsi stanovi enaki. Če more duhovenski stan le obstati s tem, da se mu privilegije dajo, potlej je malo ostalo onega ognja, katerega so apostoli mej svet nosili. Minister za deželno brambo, Horst, govori proti temu in pravi, da se preveč oprostevati ne more, ker z oprostjenjem enega se dela družemu krivica. Če kdo v 61 letu ne more delati, ki je v 60 še mogel, lahko sina reklamira, kar se bogoslovcev tiče, ne more se izjema delati; tudi, da bi ob vojni kot vojaški duhovni služili, nij mogoče, ker cela vojska potrebuje le 212 duhovnov, in samo sedaj študira 823 mladeničev bogoslovje, ki so pod vojaško postavo.

Razlagov nasvet pri glasovanju pade.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. februarja.

V **Ofenheimovi** pravdi bodo porotniki baje pojutranjem, v petek po noči, svojo sodbo izrekli.

Hrvatski zastopniki hočejo tako dolgo v Pešti ostati, da je ministerska kriza pri kraju, ker morda njih 34 glasov baš odloči.

O **ogerski** krizi se poroča, da se veliko upanje stavi v Tiszo in njegov pogovor s kraljem. Ako pa on ne bi ministerstva prevzel, hote se obrniti na Sennyey-ja.

Vnauje države.

Zadnji „**Crnogorac**“, ki nam je došel (tiskan 8. febr., a dobili smo ga najbrž zaradi hude zime in pretrgane komunikacije stoprv 17. febr.), pripoveduje, da so vsi konzuli iz Cetinja in da imajo Črnogorci sedaj „veoma jaku zimu“, ter „pao je neobičajno veliki snijeg“. To uže samo brani pred vojno. Ali varajo se one svetske novine, ki pravijo, da je turško-črnogorska razmirica rešena. Cetinjski „Crnogorac“ pravi v svojem uvodnem članku, da je to pitanje še vedno odprto, da so vsi dogovori s Turčijo pretrgani in da ne ve kaka bode rešitev. Na spomlad boj, ki so sedaj vele-vlasti odvrnile, hipom lahko pokne.

Ruske „Birževija Vedomosti“ opominja Magjare naj s Slovani drugače postopajo kakor dosedaj in se pomirijo z njimi. — Tudi na Ruskem so zbirali za tlačene ogerske Slovake.

Rumunska zbornica v **Bukarešti** je potrdila postavu, ki dovoljuje rumunske gimnazije v Brašovem na Sedmogradskem letne podpore 15.000 frankov.

Iz **Francoskega** (glej prvi članek) se poroča: Dosedaj nij mogoče novega ministerstva sestaviti. Waddington in Béranger, ki spadata k zmernejši frakciji levega središča, sta Broglieu odločno odbila njegovo ponudbo, z njim v eno ministerstvo stopiti. Na drugi strani so pa liberalci v desnem centru rekli, da bodo k republikancem prestopili, če Broglie le enega bonapartista v kabinet vzame. Nasproti je pa Magne zopet izrekel, da če nobenega bonapartista ne bo v ministerstvu, bodo glasovali bonapartisti z levičnjaki, da se zbornica razpusti.

kor je menda potrebno ljubezni mej možem in ženo, da se moreta imenovati zadovoljna, če tudi ne srečna.“

„Izpusti vsaj polovico tvoje domišljavosti ljuba Amalija, in prepričam te, govoriš mi drugače in izpoznaš kdo ima prav ti ali oče, ki so izkusili gotovo več na svetu kakor midve“, odvrne morda ostreje, kakor je bila navada Karlina, hoteč prisiliti sestro, da naj ubega in se utolaži.

To Amalijo še bolj užali. „Torej tudi ti si zoper mene, tudi ti me obsoduješ“, pravi potem in zakrije obraz z rokama. V tem trenutku v stopi profesor in daljnemu pogovoru o tej reči je konec.

Amalija se zgane in jame urno vezti, hoteč zakriti svojo otožnost.

„Kaj vam je gospodična Amalija, dozdeva se mi, da ste precej otožni danes“, povzame profesor in upre sočutno oko v blede deklico.

„Nič mi nij, vesela sem“, pravi bolj tiho Amalija in zarudi.

„Nekaj boleha je danes“, jo izgovarja Karlina sedaj, kajti nespodobno bi bilo v tujej družini kazati otožnost.

„Varujte, sedaj v jeseni je nevarno, človek izboli, da ne vé kedaj in zakaj“, pri-govarja profesor. „Če bi se nam primerilo

kaj tacega, bi ne bilo nič, a njeznemu mlademu ženstvu, kdo ve koliko skrbi in gorja bi uzročila bolezen, pri osebah, katerih niti ne poznate ali poznati nečete.“

Te besede izgovorjene bolj resno, kot šaljivo, nijso bile brez pomena in tudi morda neopravičene grenkote.

Amalija izpozna kam merijo. Vročica jo oblije in tesno ji je pri srcu.

„Ne vem, če imate po vsem prav gospod profesor“, pravi potem jasno in precej pogumno. „Moja dobra ali slaba osoda mislim, da ne muči mnogo nikogar, in kogar bi morala, tega ne sme. To je največkrat britki, a resnični zakon ženstva. Uklanja se mu moštvo in govori o svobodi, najlepši stvari na svetu, a kuje mu samo težke verige neprostovoljnega robstva, katerega bi moralo nositi vse svoje življenje.“

Profesor osupne. Znano mu je, kam merijo te besede, da so bramba proti njegovi ljubezni — usiljeni — kakor se izra-zuje Amalija. Tihota nastane potem. Karlina se trudi zastoj z mnogimi govoricami oživetiti zopet družino. Profesor le pritrduje ali zanikava različnim mislim. Amalija navadno molči, a čez nekoliko vstane meneč, da ima opravilo v kuhinji, ter odide.

„Ne zamerite gospod profesor, Amalija

je danes slabe volje, toraj njeno mrzlo vedenje“, pravi opravičujoč sestra, Karlina.

„Verujem, verujem“, meni profesor — in tudi — da so zastoj vse moje misli na njo. Človek, katerega sem imel za najodkritosrčnejšega mi je odnesel njeno srce.“

„Ne mislite tako gospod profesor. Oče so zadovoljni, jaz jej tudi prigovarjam — le nekoliko potrpite, vse se predružači — in ona izpozna in obžaluje posled svojo nes-pamet. Oni pa o katerem govorite, menim, da sedaj še ne misli resno na ženitev, mej tem pa omrzne tudi njegovo sočutje.“

Nekoliko pomirjen zapusti potem profesor družico, a gredoč mimo kuhinje zapazi v njej Amalijo, slonečo ob zidu in otirajočo svetle solze v objokanem očesu, gotovo smrtne solze njegove sreči, solze ljubezni, človeku, ki ga je pahnul v to gorje.

Dolgo je še hodil isti večer profesor po svoji sobi, misli mnogo in nič, sredina njegovega premišljevanja je bila Amalija.

VIII.

Malo tednov mine po tem. Kratek, nepomenljiv čas v veselstvu, a kako važen, odločilen toliko potov v srečo ali nesrečo ubogega zemljana. Po mestu, po krčmah, po okolici in povsod se je raznesla novica o Amalijini in — profesorjevi svatbi.

Bavarski deželni zbor se je 15. t. m. sešel. Pričakuje se huda opozicija ultramontanecv.

Dopisi.

Iz Mozirja 16. februarja. [Izvirni dopis.] Kamor pogledamo po domovini, vidimo take kraje, kateri bi lahko za obrtniška podvzjetja kaj storili. Kraji gorenje Savinje bi bili za vsakovrstno industrijo primerni. Dosedanja trgovina z lesom je vse stroške pokrivala; a Savinčanje se množi ko listje in trava, zaradi tega postajejo potrebščine večje, nego nam ljuba narava daruje. Priznavati moramo, da trgovina z lesom vedno bolj hira in pojema. Skrbeti moramo tedaj, da to z drugimi obrtniški pridelki odškodovamo.

Ako hodimo od Mozirja proti zahodu po cesti preko bistre Savinje, dospemo v četrto ure do necega mostiča, tamkaj zavijemo čez Savinjo in pridemo v Nazaret. Na desnem bregu Savinje leži prijazen hribec, na hribcu pak — frančiškanski samostan, kateri zre, kakor z neba višine na prebivalce savinjske doline. V podnožji hribca leži pak graščina Vrbovec. Ta graščina je v prejšnjih časih bila trdnjava, in ima še zdaj čisto značaj nekdanjih viteških gradov. Poleg tega grada se nahaja velika žaga, mlin in v njeni bližini pak velika gospodarska zgrada ali pristava. Okolo grada so jako lepa polja. Vsega tega užitek je — ljubljanski škof. Ker se pa planinski prebivalci pečajo dosta z ovčarijo, tako, da jim je to največja užitek in pridelulejo iz te volne tako zvano mozirsko sukno, katero je obče znano, in mi smo tega mnenja, da bi se iz istega velikega gospodarskega poslopja napravila suknarica. Iz grada pa delavnica za hudodelnike in potepuhe, kakor je ljubljanski grad, kajti jetnišnice so itak že prenapolnene. Tamkaj bi jetniki delali v suknarici, žagi in mlinu, prebivalci olimpa — v klostru, bi pa skrbeli za dušno blagost jetniških dušic. Vse to bi se lahko od ljub-

ljanskega škofijstva v najem dobilo za majhen denar. V tem smislu je že dosta govoril l. 1848 g. Hojnik, braslovski tržan. Na to opozorujemo mi zopet.

Iz Budim-Pešte 14. februarja. [Izvirni dopis.] Generalna proračunska razprava je končana, in po vladi sestavljen proračun je z veliko večino za podlogo specijalne debate sprejet. Razprava je bila velik parlamentarni turnir. Dokler naša ustavnost obstoji, ni se čulo nikoli poprej briljantnejših govorov, nego v ravnokar svedenej generalnej debati o proračunu za tekoče leto. Kolikor koli ima magjarorszag velikih državnikov in glasovitih govornikov vsi so stopili drug za drugim na govorniško leco, da s svojim znanjem in svetom pomorejo našo državno samostalnost rešiti. Vsi govorniki zlagali so se pa samo v tem, da je magjarorszag v nevarnosti, ter da ga je treba rešiti propada. V sredstvih rešitve so se pa poedini govorniki daleč drug od drugega razšli, tako, da je vsak slednji govornik svojega predgovornika pobijal. Ghyczy je mahal po Sennyeyju, Bitto po Tiszi, Paczolay po Lonyayju itd. Simpatije občinstva pridobil si je zmirom zadnji govornik, in ker sta zadnja Ghyczy in Bitto govorila, imata sedaj ta dva vse simpatije za sebe. Vsi drugi govorniki so več ali manj uže pozabljeni. Njuna sreča, da sta bila zadnja govornika, drugače gotovo ne bi denes lovoriko, kot zmagovalca v proračunske razpravi v rokah nosila. Kljub temu pa, da se je zadnji čas javno mnenje odločno na stran sedanjega ministerstva postavilo, je ono vendar ostavko dalo ali demisioniralo. Njegov pad je denes toliko, kakor gotov čin. Vpraša se: kdo bode Bitto-Ghyczyjev naslednik? Ali Sennyey ali Lonyay ali Tisza? ali mari vsi trije skupaj? ali bode nemara Szlavy, ali celo Bitto poklican, da novo vlado sestavi? Vsa ta vprašanja so denes še nerešena. Rešenje pa mora uže denes ali jutri priti. Obče položje daljšega odlaganja ne more pre-

nesti. Sennyey za voljo svojega okorelega konservatizma nij pri velikem občinstvu priljubljen. Lonyay se ima za moža nečistih rok. Tiszy se pa ne verjame, da je v resnici državno pogodbo z Avstrijo leta 1867 pripoznal, in za to imata denes Szlay in Bitto še naj več izgleda na krmilo vlade priti. — Nova vlada — naj bode uže kakoršna koli hoče — pa tudi našega finančnega stanja ne bode, kakor da bi z roko obrnil, na bolje preokresila. In na tej skali se bode tudi prihodnja naša vlada razbila. Ghyczy je rekel, da na posodo magjarorszag nikjer več denarja ne dobi, ker nikjer več kredita nema. Edino sredstvo je, da se globlje v žep davkoplačevalcev posegne, in sicer najgloblje v žep zemljiščnih posestnikov. Naš zemljiščni davek iznaša skupaj z zemljišno odvezo denes več kot tretji del čistega prihoda, in Ghyczy ga kani ne mara na polovico povisiti. To je strašno. Naj bi raje kapital bolje obdavčil, ki je dandenes pravi morilec vsake človeške svobode! Zmirom in povsodi mora le bore kmet največ krvi in največ znoja za države prelivati.

Domače stvari.

— (G. prošt dr. Pogačar) je šel v Trst k pogrebu škofa Legata.

— (Podobar Zájec) v Ljubljani bode naredil Costov kip. Kdor ga želi, naj se nanj obrne.

— (Iz Ljutomera). K nam dobimo kakor znano narodnega župnika, g. Šinka. Zapusti pa nas narodni in miroljubni kaplan, g. Merčnik, zdatni podpornik naše čitalnice, njegov odhod je torej prav obžalovati. — Pri sv. Duhu, dve uri od nas, je te dni malopriden sin svojo lastno mater umoril.

— (Mariborski) mestni občinski zbor je sklenil, da na svoje stroške zida poslopje za okrožno sodišče v Mariboru in za jetnišnico, ako vlada ustanovi v Mariboru tako sedaj posebno zaradi porotnih sodob potrebno

Mnogi so bili veseli tega in dejali: srečna je ta deklica, modrega, spoštovanega moža je dobila, katerega tudi zasluži. Drugi so zmajevali z glavami pri tej govorici, niso pomogli prav umeti kako in kaj — kajti profesor, akoravno učen gospod, nij več mlad — in ta Leon, lep, priljuden mladenič — sta si v nasprotju. — Kako, da je zmagal prvi, je malo čudno.

„Kaj menite,“ pritakne v takej priložnosti kak znanec, „stari Bravin, on je pаметen, njemu godi profesor — in deklina mora ubogati pa je, je-li zadovoljna ali ne.“

„Tako,“ se začudi zopet drugi — „sila, sila — ta nij nikjer dobra, posebno pri ženitvi ne.“

In resnica je bila — kar se je govorilo povsod — Amalija sicer nij potrdila z besedo očetovi želji, — posedala je okrog in molčala. — Vesela pa nij bila nikedar.

Profesorja je sicer bolela v srce ta ti-hota, — a mislil si je: sčasoma vse preide.

In Leon — ubogi mladenič! — Odmikal se je odslej — družini, — ljudstvu, zapiral se v svojo sobo in opustil hojo mimo Amalijinega okna. Prepričal se je, da je ves trud zastonj — da je nesrečen v prvi — in zadnji ljubezni, kajti njo ali nobene je mislil.

Pač je pisal njej pred kratkimi dnevi

— razjasnil vse svoje nedopisljivo gorje. Odpisala je sicer, — zatrjevala, da ona ljubi in bode ljubila le njega, — a zdaj ne ve nobene pomoči. Preslaba je, vstavlja se zapovedujočemu očetu. Le enkrat ga hoče še videti — ondi, kjer sta bila tolikokrat — pri samotnej — starodavnej kapeli. In tako se približa dan poroke.

Velikanske priprave so se vršile uže mnogo dnij prej po vsem mestecu. Daljni in bližnji sorodniki hitijo skupaj čestitat Amaliji. Ona se zahvaljuje sicer, vidno je vesela, — a belota iz njenega lica ne izgine.

Veseli in radost se razlega krog in krog. Take svatovščine ne pomni nikdo.

Naj imenitniši osebe vse okolice spremljajo Amalijo v dražih kočijah k poroki. Pot jih pelja ob obrežju reke, izlivajoče se v morje adrijansko. Na nasprotni strani samuje ob pečevji starodavna kapela. Ondi si je izvolila Amalija biti poročena, kajti to ji je sveto mesto. Kolikokrat je obiskovala z ranjco materjo tiho svetišče in pozneje s sestro, da ondi je prisegla — pred nekimi dnevi — Leonu večno zvestobo.

Močno šume ondi valovi mogočne reke, ter se ubijajo nad sivim stoletnim pečevjem.

Na nasprotno stran prepeljuje siv čolnar

na brodu redke potnike, katere vodi pot čez valove.

In denes, kako veličastno, kako okinčano je vse krog in krog. Čolni so privreli od vseh strani prepeljati lepo nevesto — k poroki.

Glej, zdajci stopi Amalija — v beli obleki — z vencem na glavi, kakor vzvišena, nadzemska podoba s svojim spremljevalcem v okinčani čoln. Vendar — kakor sneg je belo njeno lice, oči mračno stimate, roka se ji trese; nogi ji omahujeti. Onemogla se zgrudi na odkazano mesto.

In čolnar odpne čoln, svatje odpnó svoje. Godba zadoni, veseli valovi zašume pod brodovjem. Tamkaj doli v globini pa je tako jasno — tako mило. Solnčni žarki visevajo kakor čisto zlato mej vodnimi biseri. In Amalija se nagne, zmrači se ji lice, spomni se strašne prisega — ter omahne v šumeče valove.

Strašen krik se začuje. V obupu vije ženin, oče, vse ljudstvo roke. Nevesta se utaplja. Po dolgem trudu veslarjev potegnejo Amalijo v nezavesti na breg, ter jo položé kakor mrliča v okinčani čoln. Vse je v neredu, vse je zbegano. V strahu se razide vesela svatovščina. Zdravniki obupujejo nad oživiljenjem utopljene neveste. (Dalje prih.)

drugo sodišče za spodnje Štajersko. V tem oziru je šla deputacija na Dunaj. Mariborsko mesto bode tako, ako se njegova uže mnogokrat ponavljana prošnja izpolni založilo več sto tisoč gld., katere to se ve da mora na posodo vzeti.

Slovensko gledališče.

(Lumpaci-Vagabundus. — Kdo se zadnji smeje? — Gospod Kodolja pridige izza gardin. — Krojač Fips.)

To je bilo mnogo blaga, ki so nam ga prinesli zadnji pustni in prvi postni dnevi. Vesel pa je bil oni čas, ki se je končal s tožno pepelnico; plesalo se je povsod, maskirano in ne maskirano, zabavljali so si in zabavali so se, pametno in nespametno, kometirali in se modro pogledovali, in še starega nepoboljšljivega črevljarja v „Lumpaci-Vagabundiju“ se je polastila neka pustna nagajivost, da je koketno z enim očesom pogledal na nevarno politično polje; — pa spazili so ga, in vsled tega občna veselost, in demonstrativni rokoplesk. V parterju in na zadnji klopi galerije je vedel vsakdo, „za kaj se gré“, in mej mnogobrojnimi nij bilo menda nikoga, komur nij bila po volji taka sodba.

Tako smo veseli končali pustno dobo, — postno pak smo zopet radostni pričeli, prav tako. Vsaj kdo se bode repenčil, — še naj sitnejši in najbolj izberljivi recenzent bi ne mogel tega, — ako vidi sinove in hčere naše Talije tako vrlo izpolnjevati svoje naloge, kakor so jih baš zadnji ponedeljek. Vse tri igre so se vršile z neko nenavadno lehkoto, naloge so bile dobro izbrane, in razun par manjših, nijso posamezne izvršitve samo zadovoljile, temveč nas skoro osupnile. V prvej veseligrji „Kdo se zadnji smeje“ nastopila je gospodična Podkrajškova (Podgorska) s tak naravno eleganco, in s tak dovršenim igranjem, da moramo v istini obžalovati ozke meje našega repertoarja, ki tako talentiranej igralki zabranjujejo pot do bolj temeljitega učenja in izobraževanja. Pa česar okoliščine ne dopuščajo, to in še mnogo več premaga lastna pridnost in trdna volja, — torej le tako naprej. Gosp. Schmidt (Trnovski) je igral itak izvrstno, in o njem velja isto, kar smo o naši prvej igralki rekli. Igra sama na sebi je prav dobra, in želeli bi videti jo še na našem repertoarju.

„Gospoda Kodolja pridige izza gardin“ v širjem pomenu so jako zabavale občinstvo, akoravno v ožjem pomenu tega vspeha nijso imele. Gospod Kodelj (g. Šušteršič) je bil preveč nemiren, rekli bi, preveč koleričen, in ves njegov govor, ki je tu in tam izpodtakniviš se, strašno hitro tekel, kazal je preveč znamenje na pamet naučenega. Enakomernost poslušalca vtudi. Tudi gospodična Ledarjeva propade še večkrat tej napaki, pa ta večer je zadovoljila. Gosp. Nolli (Muk) in gđ. Podkrajškova (Kunigunda) sta bila izvrstna v prizoru zakonske sprave. Gospodična Namretova kaže včasih še premalo poguma, — strah premagati, potem pak vrlo pojde.

In kaj hočem reči o „krojaču Fips-u“? Nič drugega, nego to, da smo ga bili srčno veseli, in da vselej nestrpno pričakujemo večer, kedar beremo na gledališkem listu ime: Kajzel. Gospodična Piskarjeva

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

se jako sigurno vede na odru; gosp. Trnovski pa je bil zopet strašno — trnjev, in njegov spomin je nalezel kronični „katarh“.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

in London.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolje, nego dojilnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimper, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V ploščah pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu a v ploščah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 248 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-

novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaz-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh drugih mestih.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-

novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaz-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh drugih mestih.

mestih pri dobrih lekarjih in specijerskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrlj v Ljubljani

od 13. do 15. febr.:

Marija Bacher, delavka, 41 l., na pljučnem vnetju. — Tom. Ciber, zasebnik, 56 l., na pljučnici. — Jerica Šaferjeva, hč. hižnega posestnika, 39 l., na pljučnem krvavjenju. — Anton Korošec, dete suknorezca, 8 mes., na vnetici grla. — Jos. Perme, delavska hči, 17 l., na jetiki. — M. Pezdrijeva, delavka, 60 l., na pljučnem vnetju. — Jov. Fincova, delavka, 43 l., na sušici. — Fidelis Trpinec, graščak, 76 l., na pljučnici. — Franc Legat, hižni posestnik, 56 l., na mrtu. — France Vovk hlapec, 69 l., na pljučnici. — Fr. Bizjak, hlapec, 64 l., na pljučnem vnetju. — Jovan Gril, delavec, st. 40 l., na prsnej vodenici.

Tuji.

16. februarja:

Evropa: Tomazo iz Celovca. — Rio iz Beljaka.

Pri Slonu: pl. Jercunoff iz Peterburga. — Klun iz Švice. — Pušč iz Trebiža. — Mayer iz Kočevja. — Znidar iz Bohinja. — Kiler iz Litije. — gr. Pače iz Ponoviča.

Pri Matiči: dr. Dvořák, Vidie iz Dunaja. — Goslet iz Hrastnika. — gr. Vasquez iz Celja. — pl. Savinšek iz Metlike. — Hirschler, Ungar, Süß, gr. Lichtenstein iz Dunaja. — Jerman iz Loke. — Rüdenberg iz Elberfelda. — Jugovic iz Trsta. — Bohutinsky iz Dvora. — Seitz, Winter, Gairinger, Mendec iz Dunaja. — Schönbaum iz Križevca. — Degasperi iz Trsta.

Pri Zamorel: Grošelj, Avsenek iz Gorenjskega. — Avbel iz Brda. — Grom iz Kranjskega. — Jagodič iz Maribora.

Dunajska borska 17. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	80
1860 drž. posojilo	112	15
Akcijske narodne banke	960	—
Kreditne akcije	220	75
London	111	35
Napol.	8	90 1/2
C. k. cekini	5	25
Srebro	105	50

Tržne cene

v Ljubljani 17. februarja t. l.

Pšenica 5 gld. — kr.; — rež 3 gld. 60 kr.; — ječmen 3 gld. 10 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 3 gld. — kr.; — pros 3 gld. 10 kr.; — koruza 3 gld. 20 kr.; krompir 2 gld. 40 kr.; — fižol 5 gld. 60 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 34 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 28 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinjsko meso, funt 29 kr.; — sene cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojnji zobnega mesa, zobni kamen olušč, ter zabrani njegovo raširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vseh škodljivih tvarin, us am pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—6)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiču in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahrju, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Kranjskem.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.